

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Guzun Ion,
Cobzac Elena, Boico Victor

Cu participarea:
Procurorului – Cîrjanovschi Sergiu
Avocatului – Lupu Mihail
Revizuentului – Dan Mihail

Examinând în ședință publică, cererea de revizuire declarată de către revizuentul *Dan Mihail* prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui

Dan Mihail xxxxxx, născut la xxxxxx, originar din xxxxxx și domiciliat în xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Cauza a parvenit – 10.12.2021, examinată – 12.05.2022.

Procurorul – *Cîrjanovschi Sergiu*, a pledat pentru admiterea parțială a cererii de revizuire declarată de către revizuentul *Dan Mihail* cu dispunerea rejudecării cauzei penale la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Avocatul *Lupu Mihail*, a solicitat admiterea cererii de revizuire în sensul declarat, desființarea deciziilor Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 și a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, cu menținerea sentinței de achitare.

Revizuentul *Dan Mihail*, a solicitat admiterea cererii de revizuire declarate.

Asupra motivelor invocate în cererea de revizuire, în baza materialelor cauzei penale, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2006, **Dan Mihail** a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a reținut în fapt că:

Dan Mihail a fost învinuit pentru faptul că, exercitând funcția de director la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” și fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia în virtutea legii, i-au fost acordate drepturi și obligațiuni în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, pentru transferul la liceul sus numit al elevei clasei a VIII-a, xxxxxx, a școlii medii din s. xxxxxx, r-nul xxxxxx la începutul lunii noiembrie 2003, a estorcat de la cet. V. Capbătut suma de 350 dolari SUA, primind în această zi de la ultimul, în biroul de serviciu din incinta

Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” suma de 50 dolari SUA și la 14 ianuarie 2004, în jurul orei 16.00, lângă monumentul lui Ștefan cel Mare din centrul mun. Chișinău, încă 300 dolari SUA, fiind reținut în flagrant delict de către colaboratorii de poliție.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către *procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dan Mihail să fie condamnat în baza art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 3500 unități convenționale și închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele din învățământ pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare de suspendat condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

În susținerea apelului declarat, procurorul a invocat că, prima instanță nu a dat apreciere corespunzător probelor administrate la dosar și circumstanțelor cauzei, la baza sentinței fiind puse doar declarațiile inculpatului, iar declarațiile părții vătămate V. Capbătut și ale martorilor S. Mămăligă, V. Corcodel, C. Vidrașcu, P. Vataman și alte probe din dosar au fost lăsate fără apreciere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2006, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care *Dan Mihail* a fost condamnat în baza art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 3000 unități convenționale și 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere și administrative de comandă pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal pedeapsa închisorii a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

4.1. Pentru pronunțarea soluției date, instanța de apel a constatat că „*Dan Mihail, exercitând funcția de director la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” și fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia, în virtutea legii, i-au fost acordate drepturi și obligațiuni în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, pentru a soluționa transferul elevei clasei a VIII-a, xxxxxx, de la școala medie din s. xxxxx, r-nul Telenеști la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, la începutul lunii noiembrie 2003, a estorcat de la V. Capbătut suma de 350 dolari SUA, primind în această zi de la ultimul, în biroul de serviciu din incinta aceluiași Liceu suma de 50 dolari SUA, echivalentul a 671 lei, iar la 14 ianuarie 2004, în jurul orei 16.00, în centrul mun. Chișinău, lângă monumentul lui Ștefan cel Mare, a mai primit de la V. Capbătut încă 300 dolari SUA, echivalentul a 3966 lei, fiind reținut în flagrant delict de către colaboratorii de poliție”.*

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a dat o apreciere greșită probelor administrate la dosar și a făcut concluzii greșite în latura de fapt și de drept privind învinuirea adusă lui Dan Mihail în baza art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal, fapt ce a dus la achitarea ilegală și neîntemeiat a acestuia.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul *Popescu Mihai* și inculpatul *Dan Mihail*, care au solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că nu s-a constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, învinuirea fiind bazată doar pe declarațiile părții vătămate V. Capbătut, iar declarațiile martorilor fiind contradictorii.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2006, s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Dan Mihail și avocatul acestuia, Popescu Mihai, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În recursul în anulare declarat de către avocatul *Ulianovschi Gheorghii* în numele condamnatului Dan Mihail, s-a solicitat casarea deciziilor instanțelor de apel și de recurs, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de recurs nu a verificat legalitatea deciziei instanței de apel și neîntemeiat a dispus inadmisibilitatea recursurilor; la pronunțarea hotărârilor de condamnare,

instanțele judecătorești nu au ținut cont de următoarele circumstanțe: că în momentul reținerii condamnatul a fost supus unui tratament inuman și degradant, iar pe parcursul urmăririi penale a fost grav încălcat principiul prezumției nevinovăției și nu i-a fost respectat dreptul la un proces echitabil.

8. Prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2007, a fost respins, ca inadmisibil, recursul în anulare declarat de avocatul Ulianovschi Gheorghe în numele condamnatului Dan Mihail, cu menținerea hotărârilor atacate, pe motiv că temeiurile invocate în recurs nu s-au încadrat în cele prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

9. Avocatul *Ulianovschi Gheorghe* în numele condamnatului Dan Mihail, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de apel și recurs, cu menținerea sentinței, prin care Dan Mihail a fost achitat, pe motiv că instanțele au dat o apreciere greșită probelor administrate la dosar și verificate în ședința de judecată, ce nu dovedesc vinovăția lui Dan Mihail în comiterea infracțiunii imputate, acestea fiind administrate cu încălcarea prevederilor art. art.93, 94 Cod de procedură penală. Instanța de apel, rejudecând cauza a dat o nouă reapreciere probelor pe dosar, fără a audia în ședința de judecată partea vătămată și martorii, conform modului stabilit pentru prima instanță. Astfel probele nu au fost apreciate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, condamnatului fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție.

10. Prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2012, a fost admis recursul în anulare declarat de avocatul Ulianovschi Gheorghe în numele condamnatului Dan Mihail, casate deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2006, Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2006 și hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2007 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs în anulare a concluzionat că, instanța de apel pronunțând o nouă hotărâre de agravare a situației inculpatului Dan Mihail, prin condamnarea acestuia în baza art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal, nu a examinat cauza sub toate aspectele în mod obiectiv și a dat o nouă interpretare probelor, fără a le cerceta în ședința de judecată, a audia inculpatul, partea vătămată și martorii, întemeindu-și hotărârea pe baza probelor examinate de prima instanță. Instanțele de recurs nu au verificat minuțios legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel în conformitate cu cerințele și exigențele legii, prin ce condamnatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenției.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Dan Mihail a fost condamnat în baza art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere și administrative de comandă în sistemul de învățământ pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

11.2. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că probele administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării reciproce, dovedesc cu certitudine vinovăția lui Dan Mihail în săvârșirea infracțiunii imputate, iar declarațiile acestuia privind nevinovăția sa în cele imputate, le-a apreciat critic, considerându-le ca un mijloc de apărare a inculpatului.

De asemenea, instanța a reținut că sânt neîntemeiate și lipsite de suport probant concluziile primei instanțe, precum că învinuirea s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate V. Capbătut, lipsind careva probe ce ar confirma că

inculpatul a primit de la partea vătămată suma de 300 dolari SUA, lăsând fără apreciere depozițiile martorilor S. Mămăliga, M. Caminschi, A. Bulat, C. Vidrașcu, C. Cuiumju, V. Corcodeț care expres au declarat că au văzut momentul transmiterii banilor de către V. Capbătut și aruncării de către Dan Mihail în momentul reținerii a mapei din care au căzut jos banii.

Versiunea inculpatului, precum că dânsul a fost provocat de către partea vătămată la comiterea infracțiunii, că banii marcați i-au fost plasați pe ascuns în timp ce el examina documentele sau nota lista celor necesare pentru realizarea transferului elevei O. Vataman, instanța a apreciat-o ca una înaintată în vederea realizării poziției de apărare de eschivare de la răspundere penală, fiind combătută prin însăși declarațiile inculpatului, din care de fapt rezultă că a văzut momentul transmiterii banilor de către partea vătămată în timp ce el completa lista de acte necesare. Astfel, afirmația transmiterii pe „ascuns” a banilor este una declarativă, ce vine în contradicție cu probele administrate în cauză.

Instanța a considerat neîntemeiate și argumentele inculpatului, precum că praful special ar fi putut să nimerească pe mâinile sale de la salutarea cu V. Capbătut, sau de la stiloul cu care anterior a semnat martorul asistent și nu reprezintă circumstanțe care exclud culpa lui Dan Mihail mai ales că din materialele cauzei se confirmă că ultimul i-a făcut semn lui V. Capbătut să pună banii în mapă, apoi s-au despărțit și Dan Mihail a fost reținut imediat.

Nefondate au fost apreciate de instanță și argumentele părții apărării precum că, partea vătămată a avut intenția de a defăima inculpatul și de a-i „păta” reputația acestuia, deoarece la dosar lipsesc careva dovezi în acest sens.

12. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul *Lupu Mihail* în numele inculpatului Dan Mihail, care invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1), pct.11), 15) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului declarat apărătorul a invocat că:

- instanța de apel a comis erori de drept, deoarece Dan Mihail a fost judecat anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă, prin ce s-a încălcat art.22 Cod de procedură penală și Protocolul nr.7, art.4 CEDO - dreptul de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de două ori;

- la examinarea cauzei în instanța de apel nici procurorul și nici avocatul nu au luat cuvânt în dezbaterile judiciare, de aceea instanța nu a avut de unde afla faptul că Dan Mihail a ispășit integral pedeapsa aplicată prin decizia instanței de apel din 23.03.2006;

- hotărârea de condamnare a lui Dan Mihail se bazează în exclusivitate pe probe contradictorii, obținute în procesul unei înscenări polițienești, prin care instanțele judecătorești i-au încălcat dreptul acestuia garantat de art.6 §1 CEDO;

- instanța nu a audiat toți martorii, ceea ce este o încălcare deja stabilită în acest caz prin hotărârea CtEDO și a pus la baza deciziei de condamnare a lui Dan Mihail declarațiile lui V. Capbătut, a martorilor A. Bulat, S. Mămăligă, M. Caminschi, C. Vidrașcu, C. Cuiumju și V. Corcodeț, care sânt contradictorii;

- ordonanța despre controlul transmiterii sumei de 300 dolari SUA lui Dan Mihail și procesele-verbale privind marcarea bancnotelor și cercetării la fața locului din 14.01.2004 au fost efectuate până la adoptarea ordonanței privind pornirea urmăririi penale;

- colaboratorii de poliție, după reținerea lui Dan Mihail, au înlăturat de pe caseta video imaginile întâlnirii sale cu V. Capbătut și transmiterii de către ultimul a banilor, deoarece ele ar fi confirmat cu certitudine declarațiile inculpatului că V. Capbătut a introdus banii în mapa sa pe ascuns, fără știrea lui.

13. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, a fost respins ca inadmisibil recursul declarat cu menținerea hotărârii atacate.

13.4. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția lui Dan Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2), lit. c) Cod penal, în concordanță deplină cu probele administrate, în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate.

Instanța de recurs ordinar, examinând apelul procurorului, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, a audiat inculpatul Dan Mihail, care, folosindu-se de dreptul său, a refuzat să facă declarații, martorii V. Corcodel, C. Cuiumju, M. Caminschi, a verificat și cercetat actele cauzei.

Instanța de apel a pus la baza concluziei de vinovăție a lui Dan Mihail declarațiile părții vătămate V. Capbătut, a martorilor A. Bulat, S. Mămăligă, C. Vidrașcu, V. Corcodel, C. Cuiumju, M. Caminschi, considerându-le veridice, pe motiv că ele se confirmă și prin alte probe existente în cauză cum ar fi: procesele-verbale din 02.09.2003, privind marcarea bancnotelor și cercetarea la fața locului din 14.01.2004, potrivit cărora au fost marcate cu praf special bancnotele în sumă de 300 dolari SUA, care ulterior au fost depistate la locul reținerii, unde au căzut din mapa lui Dan Mihail împreună cu alte documente; înregistrarea video și procesul-verbal de examinare a casetei video, pe care a fost înregistrată cercetarea la fața locului (f.d.5-6,12-16, v. I); descifrările convorbirilor telefonice (f.d.83, v.I); raportul de expertiză nr.239/240 din 18.02.2004, conform căruia pe bancnotele de dolari SUA ridicate de la fața locului și tamponul de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Dan Mihail, au fost depistate depuneri de substanță străină, ce posedă proprietatea de luminiscentă, care se aseamănă între ele după componența chimică calitativă, iar pe aversul bancnotelor la lumina razelor UV se citește textul „Mită 2004” (f.d.88-90, v.I), soluție descrisă detaliat și argumentat la pct.11.2 al prezentei decizii.

Instanța de recurs a respins argumentele recurentului, precum că instanța de apel nu a audiat toți martorii în cauză, prin ce repetat a comis o încălcare, care a fost stabilită în acest caz prin hotărârea CtEDO, menționând că, potrivit procesului-verbal al instanței de apel, ultima, rejudecând cauza a audiat pe viu martorii V. Corcodel, M. Caminschi, C. Cuiumju și inculpatul (f.d.68-73, v.III).

La fel, din procesul-verbal rezultă că instanța a întreprins toate măsurile posibile pentru asigurarea prezentării părții vătămate V. Capbătut și a martorilor S. Mămăligă, A. Bulat, C. Vidrașcu, P. Vataman în ședințele de judecată, însă s-a constatat că partea vătămată, conform informației parvenite de la Oficiul Stare Civilă, este decedată (f.d.37-45, 49, v.III), martorul S. Mămăliga, conform informației parvenite de la CGP mun. Chișinău, nu este angajat al Comisariatului General de Poliție și conform avizului de recepție, fiind citat legal, s-a constatat că a vândut apartamentul și nu mai locuiește pe adresa indicată (f.d.14,24 v.III), iar P. Vataman este plecată peste hotarele țării (f.d.26-29, 55, v.III).

Astfel, fiind imposibilă asigurarea prezenței acestora în ședința de judecată, procurorul, inculpatul și avocatul său au considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Totodată, la demersul procurorului de a fi audiați și restul martorilor, atât inculpatul, cât și avocatul au considerat că nu este necesar, motivând că aceștia au fost audiați anterior, poziție susținută și la finele cercetării judecătoreștii (f.d.54, 63-64, v.III).

Prin urmare, instanța de apel a fost în drept de a da citire declarațiilor părții vătămate V. Capbătut, a martorilor S. Mămăligă, A. Bulat, C. Vidrașcu, P. Vataman,

inclusiv și celor ale martorilor A. Bulat și C. Vidrașcu, punându-le la baza soluției de condamnare (f.d.64- 65, v.III).

Astfel instanța de recurs nu a constatat careva încălcări a normelor procedurale, la rejudecarea cauzei, instanța de apel a respectat întocmai prevederile art.419 Cod de procedură penală și ale art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs a respins ca fiind nefondat temeiul invocat de recurent, precum că, în cauză s-a încălcat art.22 Cod de procedură penală și Protocolul nr.7, art.4 CEDO, deoarece Dan Mihail a fost judecat anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă, ispășind integral pedeapsa aplicată prin decizia instanței de apel din 23.03.2006, or instanța de apel a rejudecat cauza după ce toate hotărârile pronunțate, inclusiv decizia instanței de apel din 23.03.2006, au fost desființate. Iar reieșind din procesul-verbal al ședinței instanței de apel, atât procurorul, cât și avocatul s-au pronunțat pe marginea apelului declarat de procuror asupra sentinței de achitare, însă nici avocatul și nici inculpatul nu au invocat că pedeapsa stabilită anterior este executată, mai mult, aceștia nu au făcut careva obiecții asupra procesului-verbal (f.d.62-63, v.III).

Totodată, instanța de recurs a apreciat ca fiind neîntemeiat și restul argumentelor invocate de recurent în recurs, precum că ordonanța de transmitere a banilor, procesele-verbale privind marcarea banilor, de cercetare la fața locului din 14.01.2004 nu pot fi admise ca probe, fiind efectuate până la pornirea urmăririi penale, că inspectorul A. Mărgineanu nu a fost însărcinat să organizeze și să realizeze măsura operativă de transmitere a banilor în cadrul urmăririi penale, deoarece după cum rezultă din actele cauzei. Aceste acțiuni procesuale au fost efectuate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. S-a constatat că, în urma înregistrării cererii cet. V. Capbătut la 14.01.2004, pe faptul pretinderii unei sume bănești de către Dan Mihail, la 14.01.2004, a fost pornită urmărirea penală pe indicii infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal, iar prin ordonanța Comisarului CPs Centru din 14.01.2004, cu încuviințarea procurorului, a fost dispusă efectuarea urmăririi penale de către mai mulți ofițeri de urmărire penală, prin care se numără și A. Mărgineanu (f.d.2, 3,10, v.I).

Mai mult, inculpatul Dan Mihail, făcând cunoștință cu actele sus-menționate, careva obiecții asupra acestora nu a înaintat (f. d. 6, 49, v.I).

Argumentul recurentului, precum că procurorul adjunct al sectorului Centru nu putea să autorizeze ordonanța despre controlul transiterii banilor din 14.01.2004 și în aceleași zi să confirme rezoluția privind pornirea urmăririi penale, iar colaboratorii de poliție după reținerea lui Dan Mihail au înlăturat de pe caseta video imaginile întâlnirii sale cu V. Capbătut și transiterii de către ultimul a banilor, sânt pur declarative.

Instanța de recurs a respins și afirmațiile recurentului, precum că actul de mituire a fost o înscenare organizată de colaboratorii de poliție, iar banii au fost puși de V. Capbătut în mapa cu documente fără ca el să cunoască, deoarece instanța a constatat că partea vătămată V. Capbătut la 14.01.2004, personal s-a prezentat și s-a adresat cu cerere în scris privind estorcarea de bani la organele de drept, care, conform cerințelor procedurale, au avut obligația să reacționeze în modul cuvenit, inițiind în continuare întâlnirea cu inculpatul, fapt ce rezultă atât din descifrările convorbirilor telefonice, fila din carnetul inculpatului, ce confirmă acceptarea de către acesta a acordării serviciilor ce intrau în atribuțiile sale contra plată, cât și din raportul de expertiză, potrivit căruia pe bancnotele de dolari SUA și tamponul de vată cu care au fost prelucrate mâinile lui Dan Mihail, au fost depistate depuneri de substanță străină, ce posedă proprietatea de luminiscentă, care se aseamănă între ele după componența chimică calitativă.

14. La 25 noiembrie 2021, *Dan Mihail* a depus cerere de revizuire a procesului penal, solicitând desființarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 și a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014.

În argumentarea cererii de revizuire apărarea menționează, că prin Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 10 noiembrie 2020, în cauza *Dan c. Republica Moldova* s-a constatat o încălcare a articolului 6§1 din Convenție. Curtea a constatat, că condamnarea reclamantului fără reaudierea martorilor, după ce a fost achitat de primă instanță, este contrar garanțiilor unui proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție.

Totodată, s-a constatat și violarea art. 41 din Convenție care prevede: *“Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”*

Apărarea a evidențiat că Hotărârea CtEDO la Cererea Nr.57575/14) în cauza *Dan* contra Republicii Moldova (nr.2) a fost pronunțată la 10 noiembrie 2020, însă a intrat în vigoare la 10 februarie 2021, conform art. 44 § 2 pct. b), adică la trei luni de la data hotărârii, dacă retrimiterarea cauzei în fața Marii Camere nu a fost cerută.

Prin urmare, în luna martie 2021, *Dan Mihail* a primit compensația de 2000 euro, stabilită prin Hotărârea CtEDO nominalizată.

15. Judecând cererea de revizuire în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează că aceasta urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Potrivit art.464¹ alin.(1) Cod de procedură penală, *hotărârile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*

Conform art.464¹ alin.(11), pct.1), 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, *dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, instanța desființează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația persoanei vizate sau dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art.7 alin.(8) Cod de procedură penală, *hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată.*

Examinând calea extraordinară de atac prin prisma dispozițiilor legale menționate, Colegiul penal consideră cazul dat de revizuire ca fiind dublu condiționat, ce presupune a) existența unei hotărâri definitive a CtEDO, prin care s-a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale persoanei și b) consecințele grave ale încălcării CoEDO continue să se producă și să nu poată fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Având în vedere cele menționate, Colegiul constată că cererile de revizuire sunt formulate în numele persoanei cu privire la care CtEDO s-a pronunțat, existând o hotărâre prin care aceasta a constatat o încălcare a unui drept.

În sensul vizat se atestă că, prin hotărârea din 10 noiembrie 2020, în cauza *Dan vs. Republica Moldova* s-a constatat încălcarea articolului 6§1 din Convenție în privința reclamantului.

Potrivit constatării Înaltei Curți pe marginea procedurii judiciare desfășurate în Republica Moldova, s-a constatat încălcarea repetată a dreptului reclamantului

la un proces echitabil în rezultatul redeschiderii de către instanțele naționale a procedurilor penale împotriva acestuia, urmare a pronunțării de către Curte a hotărârii *Dan v. Republica Moldova* (nr. 8999/07, 5 iulie 2011)

În prima sa hotărâre Curtea a constatat că, procesul penal desfășurat împotriva reclamantului nu fusese echitabil și că avusese loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare „Convenția”).

În urma pronunțării hotărârii Curții, Curtea Supremă de Justiție a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

În cadrul examinării repetate a cauzei penale, Curtea de Apel Chișinău a audiat doar **trei** din cei **șapte** martori inițiali, care fuseseră audiați de către prima instanță în anul 2006.

La 05 iunie 2013 Curtea de Apel Chișinău a casat sentința Judecătorei Buiucani din 24 ianuarie 2006 și a pronunțat o nouă hotărâre. Instanța de apel a recunoscut reclamantul vinovat de comiterea infracțiunii imputate, *bazându-se pe declarațiile celor trei martori inițiali și pe o înregistrare video obținută în cadrul unei operațiuni sub acoperire a poliției în timpul reținerii reclamantului.*

Instanța de apel rejudecând cauza, nu a audiat presupusul mituitor, reieșind din faptul ca acesta a decedat, dar și nici ceilalți trei martori, fără a menționa careva motive în decizia adoptată, limitând-se doar la citirea declarațiilor date în fața primei instanțe de către cei **patru** martori absenți.

Recursul ordinar al reclamantului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013, a fost declarat inadmisibil de către Curtea Supremă de Justiție la 28 ianuarie 2014. Instanța de recurs a susținut că audierea tuturor celor șapte martori inițiali nu a fost posibilă, deoarece între timp unul dintre ei decedase, iar altul nu mai era polițist, adresa acestuia fiind necunoscută.

Astfel, reclamantul s-a plâns în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, invocând că, în cadrul reexaminării apelului împotriva hotărârii de achitare, Curtea de Apel nu a reexaminat toate probele și nu reaudiat toți martorii, iar condamnarea acestuia s-a bazat pe probe care nu mai erau disponibile în dosarul cauzei, și anume înregistrarea video efectuată de către poliție.

*Curtea a reținut că, deși reclamantul nu a solicitat audierea martorilor absenți, Curtea de Apel avea obligația de a întreprinde măsuri pentru reaudierea acestora în vederea asigurării unui proces echitabil (a se vedea *Július Þór Sigurþórsson v. Islanda*, nr.38797/17, § 38, 16 iulie 2019).*

Curtea a observat contradicții grave în declarațiile celor trei martori, în calitatea lor de ofițeri de poliție implicați în operațiunea sub acoperire desfășurată împotriva reclamantului. Aparent, în anul 2013 aceștia își aminteau în detaliu despre anumite evenimente care avuseseră loc în anul 2006, dar nementionate imediat după producerea acestora.

Astfel, Înalta Curte a conchis că la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu a expus suficiente motive și argumente în susținerea concluziei de vinovăție a lui Dan Mihail în comiterea infracțiunii imputate.

De asemenea, Curtea a reliefat că în cadrul procedurilor penale redeschise, Curtea de Apel Chișinău nu a întreprins măsuri suficiente pentru audierea celor patru martori.

La fel, Înalta Curte a evidențiat că decizia de condamnare a lui Dan Mihail de către instanța de apel s-a bazat pe o înregistrare video efectuată de către poliție în cadrul operațiunii sub acoperire, care la momentul respectiv nu mai există, deoarece a fost pierdută. Momentul crucial și anume transmiterea banilor, nu a fost oricum filmat, acest lucru, în opinia Curții, a agravat deficiențele în evaluarea generală a probelor.

Prin urmare, Curtea Europeană a ajuns la concluzia că procesul penal desfășurat împotriva reclamantului nu a fost echitabil și că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție.

Astfel, luând în considerație forța obligatorie a hotărârii CtEDO, Colegiul penal stabilește că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013 și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, sunt afectate de erori de drept în aspectul invocat de revizuent, care nu pot fi corectate de către instanța de revizuire, motiv pentru care se impune admiterii cererii de revizuire, cu desființarea hotărârilor instanțelor de apel și de recurs ordinar, și dispunerii rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, de către un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de judecată urmează să înlăture erorile de drept menționate în Hotărârea CtEDO la Cererea Nr.57575/14 în cauza *Dan contra Republicii Moldova* (nr.2) din 10 noiembrie 2020, și ținând cont de circumstanțele expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu Legea și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

16. În conformitate cu prevederile art. 464¹ alin. (11) pct. 1), art. 435 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Se admite cererea de revizuire declarată de către revizuentul *Dan Mihail*.

Se desființează total decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2013, și se dispune rejudecarea cauzei penale în privința lui **Dan Mihail** ~~xxxxxx~~ de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată la 09 iunie 2022.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Guzun Ion

Cobzac Elena

Boico Victor